

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΤΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Μicro-επιχειρήσεις:

Η ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας που... λυγίζει

Περισσότερο από 90 εκατομμύρια είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην ΕΕ, δηλαδή οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερο από 250 άτομα και αντιπροσωπεύουν το 99% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τον ορισμό που ισχύει στην ΕΕ, μεσαίες επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται οι επιχειρήσεις που απασχολούν από 50 έως 250 άτομα, ως μικρές αυτές που απασχολούν από 10 έως 50 άτομα και ως "micro" (στα ελληνικά χρησιμοποιείται ο όρος πολύ μικρές επιχειρήσεις) χαρακτηρίζονται οι επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από 10 άτομα. Στην Κύπρο, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της απογραφής επιχειρήσεων που διεξήγαγε το τμήμα Στατιστικής και Ερευνών το 2005, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή οι επι-

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

χειρήσεις που απασχολούν λιγότερο από 250 άτομα, αποτελούν το 99% των κυπριακών επιχειρήσεων, οι οποίες στο σύνολο τους ανέρχονται σε 62.715 και απασχολούν γύρω στις 200.000 άτομα. Από το σύνολο αυτό οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 90,83% του συνόλου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και απασχολούν 107.442 άτομα. Ο γεωργός, ο τυροκόμος, ο λογιστής και ο δικηγόρος, ο περιπτεράς, ο αρχιτέκτονας, ο χημικός μηχανικός, ο ερευνητής της καινοτομίας των "Research SME", ο ιδιοκτήτης θαλασσοπόρου αθλημάτων κ.λπ., όλοι αυτοί οι άνθρωποι που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα της Κύπρου, κυρίως σε μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, ανήκουν σε αυτή την κατηγορία των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Θα προσπαθήσουμε εδώ να καταγράψουμε κάποια από τα άμεσα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις της Κύπρου.

Ι. Ενώ στην ΕΕ είναι σαφής η προσπάθεια, τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε νομικό και ρυθμιστικό, να διαφοροποιηθεί το περιβάλλον που λει-

τουργούν οι micro-επιχειρήσεις, στην Κύπρο είναι ακόμα όλα τσουβαλιασμένα, με αποτέλεσμα οι πολύ μικρές επιχειρήσεις να στραγγαλίζονται. Τι λέει σχετική έκθεση της ΕΕ στο ερώτημα "Πώς μπορεί να βοηθηθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις;": "Λιγότερες απαιτήσεις / μείωση του διοικητικού τους κόστους". Δεν είναι δυνατόν διαδικασίες και απαιτήσεις που ισχύουν για μια εταιρεία που απασχολεί 200 ή και 50 άτομα να απαιτούνται από μια επιχείρηση των 4 εργαζομένων. Οι λογιστικές, για παράδειγμα, δαπάνες που έχει μια πολύ μικρή επιχείρηση, για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του κράτους, είναι πλέον δυσβάσταχτες. Χρειάζονται άμεσες αλλαγές, που στόχο θα έχουν τη μείωση του διοικητικού κόστους των micro-επιχειρήσεων στις συ-

ναλλαγές τους με το κράτος και μείωση της γραφειοκρατίας, που στραγγαλίζει τις μικρές επιχειρήσεις και τις καθιστά μη ανταγωνιστικές. Απλοποίηση των διαδικασιών τώρα, πάραυτα.

2. Η ΕΕ θέτει ως στόχο την καινοτομία και την έρευνα. Στην Κύπρο, οι ελάχιστες ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασχολούνται με αυτό τον τομέα δέχονται επίθεση "πανταχόθεν". Είμαστε η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που ακόμα θεωρεί την έρευνα πανεπιστημιακό "τταράφι"! Η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνει σε όλα τα ερευνητικά της εργαλεία και πολιτικές την προώθηση της έρευνας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πρόκειται για έναν χώρο, φορέα ανάπτυξης, που πνίγεται στις διαδικασίες και στις γραφειοκρατίες. Στην Ολλανδία, π.χ., όταν

μια εταιρεία ή οργανισμός συμμετέχει σε πρόταση για ερευνητικό έργο, το κράτος παρέχει όλα τα κονδύλια και τη στήριξη για να προχωρήσει σε lobbying και δικτύωση, έτσι ώστε να προωθηθούν οι προτάσεις αυτές. Στην Κύπρο, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας βγάζει την ψυχή των πάντων σε ατέρμονες διαδικασίες άσκοπων και χρονοβόρων διοικητικών ελέγχων...

3. Χρειαζόμαστε άμεσα ρευστότητα και υπάρχουν ευρωπαϊκά πακέτα ενίσχυσης. Άμεση στήριξη της πρόσβασης των πολύ μικρών επιχειρήσεων στα κονδύλια στήριξης, χωρίς γραφειοκρατικές συμπληγάδες.

4. Όσο καταρτίζονται σχέδια για ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα από δημοσίους υπαλλήλους, δεν υπάρχει περίπτωση να λειτουργήσουν. Πρέπει να μπουν οι άμεσα εμπλεκόμενοι στη διαδικασία σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων.

5. Ακόμα βλέπουμε να συντηρούνται μονοκαλλιέργειες, να βάζουμε τα αβγά μας "σε ένα καλάθι": τουρισμός και φυσικό αέριο. Χαίρομαστε που το υπουργείο Συγκοινωνιών άρχισε την ουσιαστική στήριξη της ναυτιλίας. Είναι πολλά τα νέα επαγγέλματα, τα επαγγέλματα της καινοτομίας, να τα στηρίξει το κράτος ή τουλάχιστον να μην τα πνίξει! Μια αειφόρος οικονομία πρέπει να έχει ποικιλομορφία. Αλλιώς είναι καταδικασμένη. Τα παθήματα θα μας γίνουν μαθήματα;

Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις της Κύπρου έχουν πληγεί βαριά από την παρατεταμένη ύφεση των τελευταίων χρόνων, από πολλές παθογένειες ενός κράτους δυσλειτουργικού, που δημιουργεί αντί να λύνει προβλήματα, μιας ευρωπαϊκής ένωσης υπερρυθμιστικής, που εκτινάσσει το λειτουργικό κόστος σε ύψη δυσθεώρητα και άλλα πολλά. Το έρωτημα είναι πόσες από αυτές θα αντέξουν το τελευταίο τραπεζικό χτύπημα. Αν δεν γίνουν άμεσα οι διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει, οι τίτλοι τέλους θα πέσουν για πολλές. Και εκεί είναι που θα λυγίσει η κυπριακή οικονομία.

ΖΩ! σε έναν τόπο με... χρυσές ακτές!

Χρυσό μετάλλιο για τις ακτές της Πάφου από τον ευρωπαϊκό θεσμό "ΑΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ-2013"! Το βραβείο "ΑΚΤΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ" απονέμεται σε παράκτιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, που μοιράζονται τις ίδιες αξίες, αναλαμβάνουν δεσμεύσεις και υλοποιούν πρακτικές για την αειφόρο διαχείριση των παράκτιων περιοχών που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους. Στον φάκελο της υποψηφιότητας, την ετοιμασία του οποίου συντόνισε η Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Πάφου, συμμετείχαν οι δήμοι Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγειας και Πόλης Χρυσοχούς, και τα κοινοτικά συμβούλια Χλώρακας, Κισσόνεργας και Νέου Χωρίου. Αυτή η ευρεία συνεργασία έκανε τη διαφορά στη διάκριση της Πάφου ως ευρύτερου προορισμού. Η Πάφος πλέον περιλαμβάνεται στη λίστα των παράκτιων προορισμών ποιότητας της Ευρώπης "The TOP 20 SUSTAINABLE DESTINATIONS". Η βράβευση με το χρυσό μετάλλιο τονίζει τη σημασία της συνεργασίας ανάμεσα στις τοπικές αρχές καθώς και την επιθυμία, αλλά και τη δέσμευση των τοπικών αρχών της Πάφου να προωθήσουν ένα πιο αειφόρο μοντέλο παράκτιας ανάπτυξης. Μπράβο στην Πάφο! Τώρα που το μοντέλο της βραχυ-

πρόθεσμης ανάπτυξης έχει ήδη καταρρεύσει, μια πιο αειφόρος και ποιοτική πορεία είναι η μόνη επιλογή επιβίωσης!

ΕΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στις παγκόσμιες διακρίσεις της Κύπρου!

Το Γυμνάσιο Νεάπολης της Λεμεσού, με τις μαθήτριες της Γ' τάξης Πόπη Αρέστη και Χριστίνα Μάκη και την καθηγήτριά τους Έλενα Κουή, κατέλαβε την πρώτη θέση στην διεθνή διαγωνισμό "Νέοι Δημοσιογράφοι για το περιβάλλον"! Το θέμα των παιδιών: τα τηγανέλαια και η δυνατότητα μετατροπής τους σε βιοκαύσιμο. Τα κορίτσια, μέσα από έρευνα στην αγορά, διαπίστωσαν τις αγκυλώσεις του κυπριακού συστήματος, κατέγραψαν τις διαφορές με το ευρωπαϊκό γίνεσθαι και κατέληξαν σε εισηγήσεις. Δούλεψαν σκληρά και το ρεπορτάζ τους κατέκτησε το πρώτο βραβείο ανάμεσα σε 27 χώρες που συμμετείχαν στον διαγωνισμό! Ο θεσμός των "Νέων Δημοσιογράφων για το περιβάλλον" υλοποιείται στην Κύπρο από τον οργανισμό CYMEPA με την υποστήριξη του υπουργείου Παι-

δείας και της cyta. Μπράβο στα κορίτσια του Γυμνασίου της Νεάπολης, μπράβο στην καθηγήτριά τους. Τέτοιες διακρίσεις μάς δίνουν ελπίδα πως η νέοι

μας μπορούν να μας δείξουν τον δρόμο για να βγούμε από τον πολύτιμο της αναξιοκρατίας και της αρπαχτής!

ΕΛ